I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

USNESENÍ

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

576. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO A SOCIÁLNÍHO VÝBORU, 22. 2. 2023–23. 2. 2023

Usnesení Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu „Ukrajina – rok po ruské invazi – pohled evropské občanské společnosti“

(2023/C 146/01)

Zpravodajové: **Stefano MALLIA**
Oliver RÖPKE
Séamus BOLAND

Právní základ	čl. 52 odst. 4 jednacího řádu
Přijato na plenárním zasedání	23.2.2023
Plenární zasedání č.	576
Výsledek hlasování	
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	160/1/4

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR (EHSV),

Přistoupení Ukrajiny k EU

1. upozorňuje, že Ukrajinci i nadále pokládají své životy při hájení demokracie a že je nutné praktickým a relevantním způsobem zohlednit záměr této země stát se členským státem EU;

2. zdůrazňuje, že proces rozšíření je prospěšný pro obě strany. Umožňuje totiž posílit stabilitu a geopolitické postavení EU a podpořit mír, hodnoty Unie a blahobyt jejích obyvatel ([1]) a přináší všem výhody díky rozsáhlejšímu jednotnému trhu. Na straně Ukrajiny pak zároveň pomůže posílit demokracii, právní stát a lidská práva;

3. zdůrazňuje, že EU si musí v souvislosti s přistoupením Ukrajiny počínat jednotně, a doporučuje uplatnit stejný postup jako v případě jiných východoevropských zemí, které do EU vstoupily v letech 2004–2013. To znamená, že bude nezbytné vytvořit na příslušných ministerstvech pracovní skupiny pro evropskou integraci, jejichž úkolem bude zaškolit úředníky ve věci harmonizace se standardy, normami a postupy EU a celkově s unijním *acquis*;

([1]) Článek 3 Smlouvy o Evropské unii.

4. poukazuje na to, že byť bude třeba dodržet pravidla procesu přistoupení k EU, je zjevné, že v případě Ukrajiny (jakož i všech kandidátských zemí ze západního Balkánu a oblasti Východního partnerství) musí být tento proces veden co nejpraktičtějším způsobem a musí se opírat o provádění příslušných reforem v oblasti demokracie, právního státu, lidských práv, základních svobod, tržní ekonomiky a přejímání *acquis* EU;

Zvláštní mezinárodní tribunál pro zločin agrese vůči Ukrajině a sankce vůči Ruské federaci

5. plně podporuje usnesení, v němž Evropský parlament vyzval ke zřízení zvláštního mezinárodního tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině ([2]). Tento tribunál by měl být vytvořen v úzké spolupráci s Mezinárodním trestním soudem a OSN. EHSV rovněž vyzývá EU, aby se ujala vedoucí role v rámci mezinárodní pomoci při vyšetřování válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a zločinu genocidy;

6. podporuje usnesení Evropského parlamentu o uznání Ruské federace za stát, který podporuje terorismus ([3]). Vítá zejména výzvu, aby EU a její členské státy vypracovaly právní rámec EU pro označení států za „státy, které podporují terorismus“ a „státy, které využívají teroristické prostředky“. Na základě tohoto rámce by mělo být možné zavést ve vztahu k těmto zemím důrazná omezující opatření v hospodářské, politické, sociální a kulturní oblasti;

7. podporuje návrh zařadit Wagnerovu skupinu na seznam teroristů vedený EU;

Nutnost nepolevit v poskytování pomoci Ukrajině

8. zdůrazňuje, že pokud by Ukrajina ve válce proti Rusku prohrála, mělo by to katastrofální důsledky pro demokracii na celém světě. EU musí učinit maximum pro to, aby poskytování pomoci Ukrajině neztratilo na intenzitě. Evropská unie je mírovým projektem, a jako taková má morální povinnost všemožně Ukrajinu podporovat, dokud to bude nezbytné, mj. prostřednictvím humanitární pomoci a infrastruktury;

Rekonstrukce a obnova Ukrajiny

9. upozorňuje, že EU musí již dnes začít připravovat plány a nástroje, které budou zapotřebí při rekonstrukci Ukrajiny. Vytvoření mnohostranné platformy pro koordinaci dárců pomoci Ukrajině je jednoznačným dokladem toho, že mezinárodní společenství stojí a bude i nadále stát za Ukrajinou. Bude však nutné nezaměřovat se v rámci této platformy pouze na krátkodobou pomoc a věnovat stejnou pozornost dlouhodobé rekonstrukci této země;

10. zdůrazňuje, že plány rekonstrukce a obnovy ukrajinského území a ukrajinské společnosti by měly zahrnovat vytvoření spravedlivých pracovních podmínek, prosazování pracovního práva, podporu důstojné práce a práva na bezpečné a zdravé pracovní prostředí a zajištění možností vzdělávání pro všechny;

11. zdůrazňuje, že proces rekonstrukce Ukrajiny bude nesmírně náročný a že je nutné podniknout již teď veškeré nezbytné kroky, aby mohli Ukrajinci po skončení války co nejdříve začít znovu normálně žít a vybudovat si konkurenceschopnou ekonomiku, která projde ekologickou, digitální a spravedlivou transformací a přinese všem Ukrajincům prosperitu. V rámci těchto kroků je třeba podpořit také vytváření pracovních míst, která na Ukrajině v důsledku ruské invaze zanikla;

12. vyzývá k tomu, aby byli do přípravy, realizace a monitorování plánů rekonstrukce a obnovy zapojeni sociální partneři. Tímto způsobem bude možné zaručit transparentnost a spravedlnost a rovněž to, že budou zdroje putovat tam, kde jsou nejvíce zapotřebí;

13. připomíná, že je ve společném zájmu EU i Ukrajiny poskytnout pomoc všem kategoriím a typům ukrajinských podniků, aby dokázaly přestát válku a položit v průběhu rekonstrukce základy, na kterých bude možné vystavět prosperující ekonomiku. Kromě Programu pro jednotný trh musí mít Ukrajina možnost zapojit se i do jiných důležitých programů EU. Podniky potřebují soustavná a vylepšená podpůrná opatření v oblasti sdílení poznatků, logistiky a přístupu k přímému a nepřímému financování;

([2]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2023 o zřízení tribunálu pro zločin agrese vůči Ukrajině (2022/3017(RSP)).

([3]) Usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. listopadu 2022 o uznání Ruské federace za stát, který podporuje terorismus (2022/2896(RSP)).

14. žádá, aby byl na Ukrajině v podmínkách stanného práva obnoven sociální dialog, a to i přes potíže, které s tím mohou být spojeny. Sociální dialog je stěžejním prvkem úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP) a dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou a bude představovat jeden z hlavních nástrojů, s jejichž pomocí budou vláda, zaměstnavatelé a pracovníci vést konzultace k otázkám souvisejícím s hospodářskou a sociální rekonstrukcí země;

15. hodnotí kladně, že byly na Ukrajině uzavřeny tripartitní dohody ohledně reforem pracovního práva a že mají být vylepšeny právní předpisy týkající se kolektivního vyjednávání. Zdůrazňuje, že je nezbytné zapojit ukrajinské experty a experty z MOP a EU do zavádění mezinárodních pracovních norem a sociálních a pracovních záruk;

Podpora občanské společnosti a mezilidských kontaktů

16. oceňuje solidaritu, již prokázaly organizace občanské společnosti v EU a na Ukrajině, které lidem prchajícím před válkou poskytly bezprostřední pomoc a podporu;

17. zdůrazňuje, že je důležité vytvořit mechanismus EU, který bude posilovat ukrajinskou občanskou společnost prostřednictvím financování a také podporou jejího zapojení do sítí občanské společnosti EU. Zvláštní pozornost je třeba věnovat zajištění a koordinaci finanční a administrativní pomoci Platformě občanské společnosti EU–Ukrajina, která byla zřízena v rámci dohody o přidružení mezi EU a Ukrajinou, a dalším ukrajinským organizacím občanské společnosti, včetně zastřešujících sítí se sídlem v Bruselu a organizací ukrajinské diaspory;

18. žádá, aby byly do rozpočtu programu Erasmus+ na rok 2024 zahrnuty dodatečné prostředky, které budou speciálně určeny Ukrajině a díky nimž se do tohoto programu bude moci zapojit dalších 1 000 účastníků z Ukrajiny, což podpoří navazování a upevňování kontaktů mezi občanskou společností v EU a na Ukrajině. Pokud by mladí lidé z Ukrajiny mohli touto formou absolvovat stáže a výměny v EHSV a v jiných orgánech a institucích EU, umožnilo by jim to uvědomit si sociální a hospodářský přínos evropské integrace.

V Bruselu dne 23. února 2023.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Christa SCHWENG